

Hermann Oskarsson, formaður í Búskaparráðnum:

– Sleppið kaikantinum

– At fyrigykla sær at alt skal gerast í Føroyum, at oljufeløginu skulu brúka føroyskar vørur og tænastur og at vit ikki skulu hava útlenska arbeiðsmegi er eitt óveruligt krav yvirfyri okkum sjálvum, tá vit samtíðis skulu varðveita fiskivinnuna. Hatta er ein dreymaverð, og hon fungerar ikki sigur Hermann Oskarsson, formaður í Búskaparráðnum

OLJUTING
Jan Müller

Hann var ein av lutakarunum í pallborði, sum Oljutingið skipaði fyri í Listaskálanum herfyri. Evnið var týðningurin, sum kravið til kaikant hevur havt fyri føroyska vinnu, síðani oljuleiting tók seg upp her á landi.

Vit spurdu Hermann Oskarsson, um tað ikki ov tíðliga at taka tjakið upp longu nú, um vit skulu verja føroyskar vørur og tænastur, tá vit als ikki vita, hvussu verður við eini oljuvinnu. Er tað ikki best at lata standa til sum er, til vit finna og fara at framleiða olju? Tað ganga kanska 10 ár til hetta hendur. Og er tað ikki í lagi, at tað eru reglur, sum gera, at oljufeløginu eru noygd til at hjøgja henda vegin eisini?

- Tað er púra likamikið, hvørjar reglur og krøv eru í løtuni, tí tað hevur onga ella sera lítil ávirkan. Tað eru nakrir fáir, sum fara inn um. Høvdur teir ikki farið inn um kortini? Eg skal næstan "banna" uppá, at oljufeløginu vóru komin við sínum tænastum kortini,

Hermann Oskarsson var rættiliga avgjördur í Oljutinginum

uttan mun til kaikant. Tað hevði verið nógv størri og meira spennandi hjá okkum føroyingum at sagt eitt nú: lat okkum royna ikki at seta serstøk krøv og síðani vita, um tað ikki riggar kortini. Eg eri so keddur av,

at vit finga kaikantin inn í oljuvinnuna mest av politiskum ávum. Eg floyti á hvønn týðning tað hevur havt í veruleikanum, tí tað hevur so lítlan týðning enn. Tað hevði verið nógv meira spennandi at sæð, um vit nú einaferð skyld megnaðu at gera eina vinnu í Føroyum, sum ikki hevur nakra eyka luft í seglunum av politikkum ávum.

Avtakið krav um kaikant nú

Formaðurin í Búskaparráðnum, sum ikki plagar at vera bangin koma við oftani kontroversiellum meiningum sigur, at høvdu vit ikki sett umrøddu krøv og reglur í sambandi við oljuvinnuna, tá høvdu vit eisini havt tikið við læru av fiskivinnuni.

- Lat okkum tí avtaka kravið um kaikant beinanvegin. Lat okkum prøva at gera eitt eksperiment, har ein vinna í Føroyum fer í gongd uttan at fáa vind í

framleiðslu. Tað fer at kosta nógv fólk. So mugu vit eisini velja, um vit skulu hava fiskivinnuna ella ikki. Tað er nevniliga kolasvørt lygn, tá vit stiga fram við øllum hesum føgru orðunum um, at vit skulu hava fiskivinnu og oljuvinnu lið um lið. Tað fáa vit ikki. Tað steindoyr annað av teimum skulu hesar vinnurnar til at kappast um ta frammanundan avmarkaðu arbeiðsmegina.

- Tú vil hava, at marknaðarkreftirnar skulu ráða? - Tað er betri, at tær ráða, enn at politikararnir velja. Í dag eru umleið 3000 føroyskir fiskimenn, sum skaffa alla rávoruna og onnur 3000 á landi, sum fáa hana til útflutnings. Tvs. eini 6000 fólk. Skulu vit taka eini 2000 av teimum til onkra oljutænastuvinnu, so er tað í finasta lagi fyri mær. Men so skulu politikararnir ikki blíva við at siga, at vit skulu hava bæði. Tí vit fáa ikki bæði. Skulu vit taka 2000 fólk frá fiskivinnuni yvir til at gera oljutænastur, so eri eg himmalfegin. Men vit mugu ikki billa fólk inn, at vit fáa bæði.

Mugu velja

- Meinar tú harvið, at skulu vit bæði hava eina fiskivinnu og eina oljuvinnu, so er avleiðingin tann, at vit mugu innflyta útlenska arbeiðsmegi?

- Saktans. Og so skal man velja. Vilja vit tað? Vit hava tvey val. Antin at stýra alt út um ella seta vit kinesarar til hetta og hatta. Men vilja vit tað? Vit mugu gera valini fyrst.

At fyrigykla sær at alt skal gerast í Føroyum, olju-

feløginu skulu brúka føroyskar vørur og tænastur og at vit ikki skulu hava útlenska arbeiðsmegi í landinum er eitt óveruligt krav yvirfyri okkum sjálvum, tá vit samtíðis skulu varðveita fiskivinnuna.

Hatta er ein dreymaverð, og hon fungerar ikki sigur Hermann Oskarsson og heldur fram:

- Vit vilja hava bæði olju og fisk at standa á. Og siga vit at tað er eitt gott val. Men so skulu vit eisini siga tað. So mugu vit hava nakrar útlendingar til landið at ansa teimum gomlu. Bæði Ísland og Írland innflyta útlendingar til at gera skitið arbeiði.

Hermann Oskarsson keypir ikki sjónarmiðið um, at tað um nøkur ár ikki verður brúk fyri so nógvum fólki í fiskivinnuni, tí toknin fer at taka yvir. - Sjálvt um man mennir toknina, so verður brúk fyri fólki.

- Man noyðist at innsiggja, at vit eru 45.000. Eg havi einki ímóti, at vit blíva 50.000 ella 60.000. Men vit fáa framvegis ein trupulleika at skaffa fólki nakað at búgva í. Vit fáa júst teir somu trupulleikarnar um 10 ár, sum vit hava nú. Vit mugu bara innsiggja tað og sláa kalt vatn í blóðið.

- Hvat hevði Hermann Oskarsson gjørt var hann landsstýrismaður?

- Fyrst og fremst mælt til eitt skeið uttan almennan vind í seglini. Bara fyri at kunna siga, at hetta kom ígjøgnum av sær sjálvum. Síðani vildi eg tikið av allan studningin til fiski-

Framhald á síðu 15

Fakta

Løgtingslóg um kolvetnisvirksemi

Grein 10. Í loyvum eftir grein 6 (Tá avgjørt verður at lata loyvi, skal landstýrið leggja dent á, í hvønn mun tað almenna fær innlit í og gagn av loyvnda virkseminum) verða reglur ásett um brúk av føroyskari arbeiðsmegi, veitingar og tænastur frá føroyskum fyrirtøkum, um útbúgvingar við meira umframt hvaðan loyvishavari rekur virksemi sitt, herundir m.a. við útgerðarstöðum.

Grein 11. Í loyvum eftir grein 6, skal verða ásett, at allur flutningur av útgerð og fólki til og frá føroyskum øki skal fara um føroyska bryggjukant ella føroyskan flogvoll.

Afturat hesum stendur at landsstýrið kann í segligum førum gera undantak frá ásetingini í stk. 1.

